

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilttérkek és hirdetések.

Telefon szám 34.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Nyilttérkötésre 50 fillér.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor
Fél évre 4 kor
Negyed évre 2 kor
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számítanak.

Felolós szerkesztő:
ZRINYI KAROLY.Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.Kiadó és lap tulajdonos:
STRAUSZ SÁNDOR.

A cserkészmozgalom.

Itt is, ott is feltűnik egy-egy különös ruházatú s még különösebb kalapzatú fiatal ember. Kezében hosszú gerely, vállán kalábriai köpenyeg, amint bátor léptekkel s merész tekintettel büszkén lépdél a város utcáin. Az emberek összebujnak s majd ujjal mutatnak rá: Nini, egy cserkészfiú!

Külföldön, de különösen az északi németeknél, már régi és bevált intézmény a fiatalság körében cserkészcsapatokat létesíteni. Az amerikai ósvadonok színes fantáziájú mesemondója, a híres Cooper, oly gyönyörűen megírta azokat a megható történeteket, melyek a telepések s a vad indiánok között lejátszódtak s amelyek középpontját mindig és mindenkor a cserkész képezte. Ennek a bátorsága, vakmerősége s találekonyasága menti meg mindig a veszélyben forgó európaiak életét. Ez teszi színessé, izgatóvá a történeteket s a fiatal olvasók szíve meg-megreped azonnal örömeiben, hogy a cserkész vagy vadlőő mindenkor diadalt arat a vad indiánok minden turlangja s ármánya fölött.

Ebből a Cooper-irodalomból fejlődött ki azután az a szerencsés ötlet, hogy a fiatalságot nemcsak ilyenemű olvasmányokkal kell lélekben megerősíteni, hanem hasonló élmények elképzelésével s esetleg végigjátszolásával fizikumában is erősíteni s edzetté tenni, esetleges olyan küzdelmek iránt, melyek az életben oly gyakorta előfordulnak s amelyek ismerete neki későbbi életében nagy hasznára válhatik.

Ily módon alakultak a boyscouth-intézmények, a cserkészfiúk szervezete. Már a legkisebb elemi iskolás fiúöndékekből ily cserkészcsapatokat alakítanak, akik azután a

tanítók vezetése s útmutatása mellett kint a szabadban különféle olyan tornászati gyakorlatokban részesülnek, amelyek úgy akkor, mint későbbi léte fázisaiban nagy hasznára válnak az egyes cserkészzőknek. Megtanítják őket kitűnően úszni. A szabadban való táborozásban izmaik megerősödnek, fizikumuk könnyebben ellenáll az időjárás viszontagságainak. Megtanulnak tüzet oltani, a veszélyben forgók életét úton, tűzön-vízen megmenteni s segélyre sietni minden bajban levőnek. Hegyeket másznak. A turistákat érhető minden balesetre kioktatnak s azon módokra, hogyan lehet a megfogyott emberen, vízbeújtón s egyéb elaléltakon határozatosan segíteni.

Ily módon, míg a fiatal fiúk lelkületére exotikus amerikai ruházattal hatnak s oly történeteket igyekeznek színezni átélteni velők, melyek olvasmányaik révén előtűnik ismereteseik, szinte játszva edzik meg testüket s végezgetnek velők örömet oltó tornagyakorlatokat, melyeket különben talán nem végeznének oly szívesen s élvezettel, mint ilyen módon. Így fejlődött ki az északi államokban a cserkészcsapatok intézménye s most igyekeznek ezen intézményt hazánkban is meghonosítani.

Különösen a nyári vakáció alkalmas ezen cserkészcsapatok egészséges kiképzésére, mert a nagy szünet a legalkalmasabb olyan kirándulások elvégzésére, melyek tanulmányi időkben nem végezhetőek. Egyes városok cserkészcsapatai már ott járkálnak valahol az Alpesebben s a derék tanítók s tanároknak most már módjukban van a gondozásukra bízott ifjakban ott a természet ölen bemutatni, hogy miképpen kell viselkednie egy igazi cserkésznek, ha az élet viszontagságai munkába szólítják.

Nem ajánlhatjuk eléggé ezen intézmény felkarolását s felszólítottunk mindenkit, akinek módjában van ezen intézményt pártfogolni, hogy támogatásával mindinkább odahasson, hogy mennél több cserkészcsapata legyen városunknak.

Mens sana in corpore sano! Egészséges testben van egészséges lélek, mondja a latin közmondás s kiváltképpen a cserkészintézmény az, mely egészséges testet s még egészségebb lelkét kölcsönöz azoknak, akik az ily csapatokban aktív részt vettek.

S ki nem óhajtja azt, hogy fiai derék, jellemes s bátor honpolgárai legyenek e hazának?!

Gyilkolt a villám.

A múlt vasárnap délutánra hirdetett, de a szeszélyes időjárás miatt meg nem tartott sportünnepély, előkészületei nagy katasztrórára adtak alkalmat Csáktornyán.

A Csáktornyai Sportklub tagjai fáradságtalanok voltak vasárnap délelőtti, hogy a rossz időjárás miatt elmaradt előkészületeket az idő jórafordulataival, gyorsan megtegyék, hogy az ünnepély a délután folyamán megtartható legyen. Össze is hordták mindent a versenypályára, a Városligetbe s felváltva szorgoskodtak a téren s ügyeltek fel az oda összehordott sportcikkre és tornaeszközökre.

A Sportklubnak a Városligetben addig elfoglalt tagjait 1 órakor Weisz Jenő, a csáktornyai áll. tanítóképző-intézet III. éves növendéke s Székely Tivadar felső ker. isk. tanuló vállalták fel s végezték a nekik kiadott teendőket. Fél kettő felé azonban zivatar támadt, majd akkora égiháború tört ki, hogy a két tanuló jobbnak látta az erődből haza

Mindennapos história.

Irtá: Bánky Kristóf.

A leáldozó nap sugaraiiban a fák hosszú árnyai rajzolódtak le a réten, hűvös, üdítő árnyéka borítva a házakat. Októberi este volt, a falevelek már ősi színárnyalatokban pompáztak, a hatalmas, százasodó tölgyfák biborszínből tündökölték. Madarak csiripeltek a fák koronáiban, vidámságukkal emelve a pompás képet, mintha ők is érezték volna Isten nagyságát és mindenható-ságát. Mindenütt élet és mozgalom.

E bájosan elragadó környezetben, melyet a község lakói árnyas bereknek neveztek, egyedül csak János nem látszott boldognak, arca rendkívül lehaglott volt és majdnem szomorú. Még az élet delén volt, széles vállú, erős, egészséges férfiú, délcég ruganyos járással. Amint a házhoz közelédt, megemelte kalapját, a zölddel befuttatott tornácra ülőket üdvözölve, kik közül többen ismerősei, mások barátai voltak, míg egyeseket egyáltalán nem ismert. Senkihez sem szólott, egyenest Piroskához, egyik jó barátjához ment, aki kissé távolabb ült a többiétől. Leült melléje.

— Nos és hogy tetszik Önnek falunk? — kérdezte a fiatal nő. Azt hiszem nagyon megváltozott, mióta utoljára járt itt.

— Sajnos, nagyon is. A husz évvel ezelőtől

hely, hol ifjúságomat töltöttem, nem létezik többé. A sáros, régi utcák helyett kövezeteket találtam, a réteken pedig gyárak épültek.

— Husz évvel ezelőtől itt csak két bolt volt és egy kis templom, míg ma szinte virágzó ipari és kereskedelmi találók.

— Remélem, kedves barátom, hogy megtehetesen el van ragadtatva ettől a fordulattól, hiszen nem utolsó dolog, mikor az ember elhanyagolt, kis falút vél találni és helyette város-számba menő helységre bukkan.

De János nem felelt erre a kérdésre. Elmerült gondolataiba. Igaz, kétségtelen, a hajdani csendes kis létező nem létezett többé. De hiszen éppen ez az, ami neki mondhatatlanul fáj. Ő mennyire örült neki, hogy viszontlátja ifjúsága álmának színhelyét, azt a vidéket, hol életének legboldogabb éveit töltötte és íme most . . .

Az est leszállt és fejtől a hold, de sugaraiával az is csak egy egész más helyet ezüstözött be, mint amilyen János emlékezetében élt. Itt-ott sugárzó szemű automobil pöfögött el mellettük, távolról pedig harsányan idehangzott a dübörgő vonatok hatalmas füttye.

Hát ennek örült ő ilyen soká? Ez volt az a viszontlátás, melyen éveken át gyerekes örömmel csüngött . . . ?

Ezelőtt husz évvel hagyta el ezt a helyet,

mint nagyratörő ifjú, aki odafönn a nagyváros forgatagában akarta a boldogulást keresni s a boldogságot megtalálni. Testestől-lelkestől belevette magát ebbe a forgatagba, de azért mégsem tudott megszabadulni szülőhelye emlékeitől — és idővel az emlékezés szikrája fellobbant, égett, világitott és visszaütte őt gyermekkori otthonába.

Nem tudott többé ellentállani a honvágnak. Haza kellett mennie. Néhány kellemes hetet akart itt eltölteni régi barátaiával. Az elmúlt évek folytonos izgalmai között nem gondolt arra, hogy szülőhelye is alighanem megváltozott. Azt remélte, hogy változatlanul fogja találni a kis vidéki helyet, két boltjával és kicsi templomával. De sajnos, a valóság ellenkezője volt óhajátának.

És éjjel, amint álmatlanul, fáradtan, kimerülten fetrengett ágyában, gondolatai visszatértek régi otthonába, szüleihez, testvéreikhez, amint körülülték téli estéken a kerek asztalt és olvastak tanultak vagy egymással beszélgettek. Fáradságtalanul lapozgatótt a múlt könyvében, régen elmosódott emlékek újra feléledtek lelkében, oly tisztán látott mindent maga előtt. A toronyóra éjfélt ütött, de ő nem ügyelt többé rá. A képek lassankint elmosódtak, mind nyugodtabb lett szemei lecsukódtak, elaludt.

Az első éj, mit husz év óta szülőföldjén eltöltött.

2569 tkv. 1913.

Arverési hirdmény.

A perlaki kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Gráner Testvérek csáktornyai cég Mlinarec Vince alsópusztafai most perlaki lakos elleni végrehajtási ügyében 70 kor. 62 lőke, ennek 1912. évi jun. hó 1-ik napjától járó 5% kamata, 32 kor. 90 f. eddigi, 13 kor. 30 f. árverés kérési költség behajtása végett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlaki kir. járásbíró területén fekvő, 1. a perlaki 12850 sztkvben felvett 2928/2 hrsz. ingatlannak B 4 sorsz. a. fele 345 kor., 2. az u. o. 843 sztkvben felv. 2935, 2961/a és 2947/b hrsz. 2650 hrsz. ingatlanokra 1185 kor., összesen 1530 kor. kiküldési árban mint becsárban

1913. évi augusztus hó 7-ik napján d. e. 10 órakor

a perlaki kir. bíróság tkvi hivatalában dr. Kovács Lipót csáktornyai ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó árverésen eladatni fognak.

Megjegyzni a tkvi hatóság, hogy a perlaki 843 sztkvben az 5949/1881 sz. végzéssel Novák Mihály javára bekebelezett haszonélvezeti jog az árverés által nem érintetik.

Kiküldési ár a fentebb kitelt becsár, melynek 2/3-nál alacsonyabb áron az ingatlan el nem adható.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10% át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni

Perlak, 1913. máj. 3.

675

388, 389 sz. 1913. végrh.

Arverési hirdmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. törvényszék 1913. évi P. 5352, 5316. számú végzése következtében Halics Lipót nagykanizsai cég javára 2117 és 800 K s jár. erejéig 1913. évi június hó 25-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2544 kor. 86 f.-re becsült üzle felszerelvények rövid és fűszeráruból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a csáktornyai kir. járásbíró 1913. évi V. 346 és 343/3. sz. végzése folytán 2117 és 800 kor. tőkekövetelések és ennek járuléka erejéig Csáktornyan Táubli-féle házban leendő eszközésére

1913. évi július hó 22-ik napjának d. e. 9 órájára határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adni. Ezen árverés az eddigi összes foglaltatottok érdekében szintén megtartatni fog.

Amennyiben az elárverezendő ingóságok mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Csáktornya, 1913. jul. 9.

672

ZENEINTERNÁTUS

Csáktornyan (Zala megye) Vasút-utca 6., oly fiatal hölgyek számára, kik magukat a zenében kiképezni óhajtják.

Teljes ellátás, alapos zenei oktatás, esetleg idegen nyelvek tanulása. Anyai felügyeletről, testi és lelki nevelésről gondoskodik

SCHMIDT EDÉNE zene-konzervatoriumot végzett zenetanító.

Kívánatra részletes prospektust küld.

felsőleges ízű fehér vagy aranyárga csemege mézet

5 kg-os csinos postadobozokban 10 K szállít bérmentve a „MÉH“ a magyar méhészek értékesítő szövetkezete, Budapest, Váci-ut 108 af. Szakkérdésekben díjtalan felvilágosítást!

509 7-26

1878 óta! Mindenütt bevált, híres közkezdvelt minden létező háziszert felülmul.

A valódi CENTIFOLIA-kenőcs

(ezelőtt úgynevezett csodakenőcs)

EREJE ÉS HATÁSA:
Megakadályoz s megszüntet vérmérgezést. Operációkat tesz feleslegessé. Használt szoptatóknál, tejmegindításnál s emelő megkeményedés ellen. Orv. bűncs. bármilyen elvált bántalmaknál, sebes és feltört lábknál, sebeknél, dagadt lábknál, csontszáznál is, kard-, szarr-, lőt-, vágott-, zúzott sebeknél, idegen testek eltávolítására, mint: üveg, szálka, por, serét, tüske stb. mindenféle dagadtnál, fekélynél, kiüvéstnél, karbunkulussnál, képződéseknél, épp így ráknál, továbbá fegérszél vagy rothadásnál, menő által feltört lábknál, bármely égési sebnél, elfagyott testrészeknél hosszú betegségekkel előforduló fölfekvésnél, nyakdagadatoknál, vérlekedésnél, fulfolyásnál valamint kipálás ellen gyermekeknek stb. kiváló és biztos gyógyhatású.

Két dobozról kisebb rendelés nem lesz szállítva. Székfűtés utánvétellel, vagy a pénz előzetes beklődése ellenében. Két tégely ára K 250. Nagyobb rendelésnek jelentékeny árengedmény.

Budapesten kapható: **Török József** gyógyszerüzletében s a legközebbi gyógyszerárban. Nagyban kapható **Thalmayer és Seitz, Hochmeister utódai és Radanovits Testvérek** drogeriáiban Budapesten, valamint az ország minden gyógyszerárban. — A hol nincs lerakat, ott rendeljünk!

THIERRY A. Órangyal-gyógyszerárból PREGRADA (Rohitsch-Sauerbrunn mellett).

Allein echter Balsam aus der Schuttschloß Apotheke des A. Thierry in Pragrad bei Rohitsch-Sauerbrunn.

1 Wagon (1000 klg.—5 öl) 1912/13 évi téli vágású

hasáb- és dorong bükffa, tölgyfa

125 korona, a csáktornyai vasúti állomásra állítva.

Megrendelések: **Gutsverwaltung Klenovnik, u. p. Ivanec** intézendők.

Ugyanezen uradalom dubravai erdejében (Ivanec mellett) fentti fák egyes méterenkint is eladtnak.

1 vagon (1000 kg.—5 klatter 1912/13 godišnja zimsko sečanje

blanje i kijača buko vo i hrastovodrevo

125 kurun, na csáktornyaisko željezničko štaionu nastavljeno.

Naredbe se k: **Gutsverwaltung Klenovnik, zadnja pošta Ivanec** ravnaju.

Takajše pri ovim vlastelinstvo u dubravaiskim logu (kraj Ivanec) gornju drévi se i po jednim metru se prodaju.

A Jókai-utcai 9. számú ház — a mai igényeknek megfelelően építve — áthelyezés miatt jutányosan eladó.

Bővebbet ugyanott.

Progress

egészségügyi cigaretta hüvely és papír anconarcotico vattával

Kapható: Fischel Fülöp (STRAUSZ SÁNDOR) papírkereskedésében Csáktornyan

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilvterek és hirdetések.

Telefon szám 34.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Égész évre 8 kor
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyitlár pottóra 50 fillér.

MURAKÖZ

Feloldó szerkesztő:
ZRINYI KAROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapfajdoszó:
STRAUSZ SÁNDOR.

A cserkészmozgalom.

Itt is, ott is feltűnik egy-egy különös ruházattal s még különösebb kalapzatú fiatal ember. Kezében hosszú gerej, vállán kalábriai köpeny, amint bátor léptekkel s merész tekintettel büszkén lépdel a város utcáin. Az emberek összebujnak s majd ujjal mutatnak reá: Nini, egy cserkészfiú!

Külföldön, de különösen az északi németeknél, már régi és bevált intézmény a fiatalság körében cserkészcsapatokat létesíteni. Az amerikai ösvadonok színes fantáziájú mesemondója, a híres Cooper, oly gyönyörűen megírta azokat a megható történeteket, melyek a telepések s a vad indiánok között lejátszódtak s amelyek középpontját mindig s mindenkor a cserkésző képezte. Ennek a bátorsága, vakmerősége s találmányossága menti meg mindig a veszélyben forgó európaiak életét. Ez teszi színessé, izgalomvá a történeteket s a fiatal olvasók szíve meg-megreped azonnal örömben, hogy a cserkésző vagy vadlőő mindenkor diadalt arat a vad indiánok minden turfangja s ármánya fölött.

Ebből a Cooper-irodalomból fejlődött ki azután az a szerencsés ötlet, hogy a fiatalságot nemcsak ilyenmő olvasmányokkal kell lélekben megerősíteni, hanem hasonló élmények elképzelésével s esetleg végigjátsztatásával fizikumában is erősíteni s edzetté tenni, esetleges olyan küzdelmek iránt, melyek az életben oly gyakorta előfordulnak s amelyek ismerete néki későbbi életében nagy hasznára válhatik.

Ily módon alakultak a boyscouth-intézmények, a cserkészfiúk szervezete. Már a legkisebb elemi iskolás fiúöndékekből ily cserkészcsapatokat alakítanak, akik azután a

tanítók vezetése s útmutatása mellett kint a szabadban különféle olyan tornászati gyakorlatokban részesülnek, amelyek úgy akkor, mint későbbi léte fázisaiban nagy hasznára válnak az egyes cserkészőknek. Megtanítják őket kitűnően úszni. A szabadban való táborozásban izmaik megerősödnek, fizikumuk könnyebben ellenáll az időjárás viszontagságainak. Megtanulnak tüzet oltani, a veszélyben forgók életét úton, tűzön-vízen megmenteni s segélyre sietni minden bajban levőknek. Hegyeket másznak. A turistákat érhető minden balesetre kioktatnak s azon módokra, hogyan lehet a megfogyott ember, vízbeújtott s egyéb elakítottan határozottan segíteni.

Ily módon, míg a fiatal fiúk lelkületére exotikus amerikai ruházattal hatnak s oly történeteket igyekeznek szinleg átélteni velők, melyek olvasmányaik révén előttük ismeretesekek, szinle játsza edzik meg testüket s végeztetnek velők örömet olyan tornagyakorlatokat, melyeket különben talán nem végeznének oly szívesen s élvezettel, mint ily módon. Így fejlődött ki az északi államokban a cserkészcsapatok intézménye s most igyekeznek ezen intézményt hazánkban is meghonosítani.

Különösen a nyári vakáció alkalmas ezen cserkészcsapatok egészséges kiképzésére, mert a nagy szünet a legalkalmasabb olyan kirándulások elvégzésére, melyek tanulmányi időkben nem végezhetők. Egyes városok cserkészcsapatai már ott járják valahol az Alpesebben s a derek tanítók s tanároknak most már módjukban van a gondozásukra bizott ifjakban ott a természet ölen bemutatni, hogy miképen kell viselkednie egy igazi cserkésznek, ha az élet viszontagságai munkája szőlítják.

Nem ajánlhatjuk eléggé ezen intézmény felkarolását s felszólítunk mindenkit, akinek módjában van ezen intézményt pártfogolni, hogy támogatásával mindinkább odahasson, hogy mennél több cserkészcsapata legyen városunknak.

Mens sana in corpore sano! Egészséges testben van egészséges lélek, mondja a latin közmondás s kiváltképen a cserkészintézmény az, mely egészséges testet s még egészségesebb lelket kölcsönöz azoknak, akik az ily csapatokban aktív részt vettek.

S ki nem óhajlja azt, hogy fiai derek, jellemes s bátor honpolgárai legyenek e hazának?!

Gyilkolt a villám.

A múlt vasárnap délutánra hirdetett, de a szeszélyes időjárás miatt meg nem tartott sportünnepély, előkészületei nagy katasztrófa adtak alkalmat Csáktornyan.

A Csáktornyai Sportklub tagjai fáradhatatlanok voltak vasárnap délelőtt, hogy a rossz időjárás miatt elmaradt előkészületeket, az idő jórafordulával, gyorsan megtegyék, hogy az ünnepély a délután folyamán megtartható legyen. Össze is hordtak mindent a verseny pályára, a Városligetbe s felváltva szorgoskodtak a téren s ügyeltek fel az oda összehordott sportcikkekre s tornaeszközökre.

A Sportklubnak a Városligetben addig elfoglalt tagjait 1 órakor Weisz Jenő, a csáktornyai áll. tanítóképző-intézet III. éves öndéke és Székely Tivadar felső ker. isk. tanuló váltották fel s végezték a nekik kiosztott teendőket. Fél kettő felé azonban zivatar támadt, majd akkora égiháború tört ki, hogy a két tanuló jobbnak látta az erdőből haza

Mindennapos história.

Irta: Bánky Kristóf.

A leáldozó nap sugaraiban a fák hosszú árnyai rajzolódtak le a réten, hűvös, üdítő árnyékba borítva a házakat. Októberi este volt, a falevelek már ősi színárnyalatokban pompáztak, a hatalmas, százasodó tölgyfák biborszínben tündököltek. Madarak csiripeltek a fák koronáiban, vidámságukkal emelve a pompás képet, mintha ők is érezték volna Isten nagyságát s mindenható-ságát. Mindenütt élet és mozgalom.

E bájosan elragadó környezetben, melyet a község lakói arnyas bereknek neveztek, egyedül csak János nem látszott boldognak, arca rendkívül lehangolt volt és majdnem szomorú. Még az élet delén volt, széles vállú, erős, egészséges férfiú, délceg ruganyos járással. Amint a házhoz közeledett, megemelte kalapját, a zölddel befuttatott tornácok ölkét üdvözölve, kik közül többen ismerősei, mások barátai voltak, míg egyeseket egyáltalán nem ismert. Senkihez sem szökött, egyedül Piroskához, egyik jó barátójához ment, aki kissé távolabb ült a többitől. Leült melléje.

— Nos és hogy tetszik Önnek falunk? — kérdezte a fiatal nő. Azt hiszem nagyon megváltozott, mióta utoljára járt itt.

— Sajnos, nagyon is. A husz évvel ezelőtől

hely, hol ifjúságomat töltöttem, nem létezik többé. A sáros, régi utcák helyett kövezeteket találtam, a réteken pedig gyárak épültek.

— Husz évvel ezelőtől itt csak két bolt volt és egy kis templom, míg ma szinte virágzó ipart és kereskedelmet találok.

— Remélem, kedves barátom, hogy meglehetősen el van ragadtatva ettől a fordulattól, hiszen nem utolsó dolog, mikor az ember elhangyol, kis falút fél találni és helyette város-számba menő helysége bukkan.

De János nem felelt erre a kérdésre. Elmerült gondolataiba. Igaz, kétségtelen, a hajdani csendes kis lésezk nem létezett többé. De hiszen éppen ez az, ami neki mondhatatlanul fáj. Ó mennyire örült neki, hogy viszontlátja ifjúsága álmainak szinhezét, azt a vidéket, hol életének legboldogabb éveit töltötte és ime most . . .

Az est leszállt és fejtől a hold, de sugaraival az is csak egy egész más helyet ezüstözött be, mint amilyen János emlékezetében élt. Itt-ott sugárzó szemű automobil pöfögött el mellettük, talvórol pedig harsányan idehangzott az eldörögő vonatok hatalmas füttye.

Hát ennek örült ő ilyen soká? Ez volt az a viszontlátás, melyen éveken át gyerekes örömmel cöngögött . . . ?

Ezelőtől husz évvel hagyta el ezt a helyet,

mint nagyratörőkvő ifjú, aki odafönn a nagyváros forgatagában akarta a boldogulást keresni s a boldogságot megtalálni. Testestől-lelkestől belévetette magát ebbe a forgatagba, de azért mégsem tudott megszabadulni szülőhelye emlékeitől — és idővel az emlékek szikrája fellobbant, égett, világított és visszaözte őt gyermekkori otthonába.

Nem tudott többé ellentállani a honvágnak. Haza kellett mennie. Néhány kellemes hetet akart itt eltölteni régi barátaival. Az elmúlt évek folytonos izgalmai között nem gondolt arra, hogy szülőhelye is alighanem megváltozott. Azt remélte, hogy változatlanul fogja találni a kis vidéki helyet, két boltjával és kicsi templomával. De sajnos, a valóság ellenkezője volt óhajításának.

És éjjel, amint álmatlanul, fáradtan, kimerülten feitrengött ágyában, gondolatai visszatértek régi otthonába, szüleihez, testvéreihez, amint körülülték téli esteken a kerek asztalt és olvastak tanultak vagy egymással beszélgettek. Fáradhatatlanul lapozgatótt a múlt könyvében, régen elmosódott emlékek újra feléledtek lelkében, oly tisztán látott mindent maga előtt. A toronyóra éjfélt ütött, de ő nem ügyelt többé reá. A képek lassankint elmosódtak, mind nyugodtabb lett szemel lecsukódtak, elaludt.

Az első éj, mit husz év óta szülőföldjén eltöltött.

sietni s otthagya papot-csapot a verseny-
térén, a város felé iramodtak.

Mire azonban a vágóhidat elhagyták,
az égháború a legnagyobb fokot érte el. A
villámias egy percig sem szünetelt s a
dübörgő dörgéstől majd megrendült a föld.
Közben megégett a zápor is, ami megijedti
ifjainkat még jobban sarkallta a futásra.

Ez azonban vesztlükre volt. Mert úgy
két óra tájban egy erős villanás véget
vetett rohanásuknak. Mindkét fiút leteperete
a villám szabad mezőn.

A villámcsapásnak borzasztó következményei
letek. Weisz Jenőt halva találták a
szerencsétlenség színhelyére siető emberek.
A rajta keresztül futott villám összepeteszte
testét teljesen; ruháját elégette; cipőjét,
kalapját össze-vissza tépte. Székely Tivadár
elkábult ugyan a villámtól, egyéb baja azon-
ban nem történt; nagynehezen hazavánszor-
gott, hasonlóképpen egy falusi asszony is,
aki nyomukban volt s szintén a zivatar elől
a város felé sietett.

A szerencsétlenség híre természetesen
villámgyorsan elterjedt a városban. Kijöttek
az orvosok is, de a szerencsétlen fiún már
nem segíthettek.

Weisz Jenőt július 21-én délután tem-
ették el Csáktornyán a közönség óriási
részvétele mellett. A temetőben Rudolfer Antal
dr. alsólendvai rabbi mondott megható beszé-
det, a sirnál pedig Mik Károly III. éves
tanító-növendék búcsúztatta el a szerencsét-
lenül járt osztálytársat. A sportklub tagjai
pedig, kiket a szerencsétlen Weisz Jenő
szívfaccsaró esete mélyen megrendített, igaz
részvétük jeléül a temetésen lömegesen
részvettek s a korán elhunyt pályatárs
koporsójára koszorút helyeztek.

A részvét a városban órlási Weisz
Miksa, a Csáktornyai Takarékpénztár fő-
könyvelője iránt, aki a váratlanul elhunyt-
ban nagy reményekre jogosított fiát siralta.

K Ü L Ö N F É L É K.

ÁLMODJUNK . . .

Áldogatók nyitott ablaknál,
Nézem az esőt, hogy szakad, . . .
Ajtóim előtt csurron vízesen
A községi csűrbe szalad,
Mezítálas munkás nép lépked
A pokoli sártegeren.
Vastag próza, fakó szürkeség
Amerre csak lát a szemem.

Újra gyermek volt, tíz-tizenkétéves iskolásfiú,
boldog volt, szabad, vidám. Futkozott, játszott és
anya mosolygott s nézte őt.

És erre kép-kép után vonult el szemei előtt.
Látta magát, mint iskolásfiút, mint serdülő ifjút,
látta életének minden kékét, minden mozzanatát
és első szerelme rózsaszínű fátjától. Ott volt
megint a kis ludásban, ott állt még mindig a
mohtakarta pad. Kedvese könyvet tart kezében és
öt várja, őt, aki nesztelenül közeledik feléje és
csókot lop kedvese ajkaira . . .

. . . És hirtelen felriad. Mi az? Mi sivít oly
élesen a levegőben?! Eh valami távoli gyárnak
harsány sipolása. És vége van az álomnak, eltűnt,
el örökre, a semmiségbe, a multnak tengerébe.

És most, amikor felébredt, lehangozt volt és
szomorú. Régi óhaja nem teljesült, azt a husz év
előtti kis községet már viszont nem találta.

Szabadsága hátralevő részét unottan, kedvet-
lenül töltötte el. Két hét múlva visszatért irodá-
jába, boldogan, hogy otthagyhatta szülőhelyét,
melyben annyira boldogtalannak érezte magát.

És csak most . . . husz év után tanulta meg
azt, hogy mindent adhat a pénz, a gazdagság,
a vagyon, csak egyet nem: nem idézheti már vissza
azt, ami örökre elmúlt . . .

A réteken deréknyi vízben
Száz meg száz boglya imbolyog.
Éhes varjúk károgva ülnek,
Köröttek felhő gomolyog.
A fészekben, tollba bujva,
Szomorún hallgat a madár,
Nyája mellett, fején szürével,
A páztor támolgyogva jár.

A fák lombja lerázza terhét
S olyan vésetjőlesően susog,
Hallatára megborong véreim
S elfognak bús gondolatok;
Az élet így, ilyen sivárán,
Nem ér egy rossz pipadohányt,
Még a kép is, mit esetet alkot,
Ilyen színnel halálra bánt.

Fény, csillogás, költészet, derű,
Ami szívünknek jól esik,
A földi élet harmonikáját . . .
Csak e tünetek képezik —
Bűk, keservek s derűtlen égneek
Fakó leple kész elhalás,
Ez a kép is, mi most körülvesz,
Hatásában az elmulás.

Be is tesszem nyitott ablakom,
Ne lássam a mizeriát,
Itt benn szobám egyhangú csendje
Szemeimre tán álmat ad —
S majd álmodom fényről, sugárról
S álomban így holdog leszek . . .
S legboldogabb, ha ez álomból
Soha fel sem ébredek.

Zombory Gyula.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatás-
ügyi m. kir. miniszter Tóth Dezső csáktorny-
nyai áll. polg. isk. helyettes tanítót ugyan-
ehhez az iskolához a XI. fiz. osztályba segéd-
tanárrá, Szabolcs Stefania sümegi államigaz-
ságélyezett községi polg. leányiskolai helyet-
tes tanítónőt pedig ugyanezen iskolához a
XI. fiz. osztályba segédtanítónővé kinevezte.

— **Eljegyzés.** Liszjak András kotori
borbély eljegyezte Vidovics György kotori
bábos leányát, Vilma kisasszonyt.

— **uj aligazgató.** A Délmagyarországi
Közművelődési Egyesület mult héten meg-
tartott rendes évi közgyűlésén a lemondás
folytat megüresedett aligazgatói állást Scossa
Dezső dr. kir. tanácsos, nyug. kir. tanfelü-
gyelővel töltötte be.

— **A vármegyei jegyzők gyűlése.** Zala-
vármegye jegyzői július 21-én Keszthelyen
gyűlést tartottak. Ez alkalommal a jegyzők
a körjegyzői egyesület jegyzőjévé Marinovics
Ferenc drávavásárhelyi körjegyzőt választot-
ták meg.

— **Sportünnepély.** A Csáktornyai Sport-
klub mult vasárnap délután a perlaki, nagy-
kanizsai, alsólendvai és varasdi sportifjak
bevonásával sportünnepélyt akart rendezni,
de a nagyszabásúnak ígérkezett ünnepély a
szeszélyes időjárás miatt elmaradt. A több-
napos eső után a vasárnap délelőtti szép
idő kilátásokat nyújtott az ifjaknak, hogy
az ünnepélyt délután megtarthatják; de a
délután 3 óra felé kitört zivatar lehetetlenné
tette az ünnepélynek szabadon való rendezé-
sét. Szó sincs tehát arról, ahogy egy erősen
felültelet nagykanizsai lapársunk írja, hogy
a közönség már együtt volt a verseny pályán
s hogy a zivatar kitörése hanyatt-homlok
haza rohant eszeveszletten. A zivatar kitörése
alkalmával egy lélek sem volt künn a ver-
senypályán, mert a két szerencsétlen ifjú is,
aki a téren a sportlányakat őrizte, a zivatar
elől idejekorán ugyan, de vesztére a város
felé elmenekült. Kedvező idő esetében a
Sportklub a sportünnepélyt megtartja ma d. n.
de a mult vasárnap történt katasztrófális
esetre való tekintettel a sportünnepélyvel
kapcsolatosan tervezett mulatságról lemond.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter
Setéth József vallás- és közoktatásügyi mi-
niszteriumi ajtónálló altisztet a perlaki kir.
járásbíróshoz irnokká kinevezte.

— **Allandó mozi.** A Heinrich-féle mozi
slágerje »A nyomorultak« nagy közönséget
vonzott mult vasárnap mindkét előadásra. S
érdemes is volt rá, mert nemcsak Hugo
Viktor erős ecsettel dolgozó realiztikus da-
rabja, de a képek is nagy hatást kellettek.
A híres darab első része csak felszigázta az
érdeklődést a darab folytatása iránt, mely
ezután még három vasárnapon át kerül
színi. A nyomorultakon kívül próbált szá-
mok, A jó bíró, Rouen felvételei, Egy rémes
éjszaka stb. töltötték ki a programot. Szerdán
Asta Nielsen estéjén: A hazállan leányt adták,
ugyancsak szép sikerrel. Az est többi pontja
is érdekesítő volt.

— **A svájci tanítók.** Zürichből 250
tanító és tanügybarát különvonaton telt kör-
útjában 2 napot Budapesten is töltött, ahol
őket nagyon ünnepelelték. A svájci tanítók
vasárnap reggel utaztak el Budapestről.
Nagykanizsán megreggeliztek, ahol a városi
énekkar énekkel fogadta őket a perronon.
Csáktornyára fél 10 órakor érkezett a vonat.
Itt nemcsak Magyarországtól búcsúztak el a
vendégek, de a fővárosi tanítók képviselő-
jétől, Kemény Simon főv. igazgató-tanítótól
is, aki őket az ország határáig elkísérte. A
búcsúzás szívélyes volt, melynek keretében
ismételve megköszönték a svájciak a ren-
dezők kitartó fáradozását és a szeretetteljes
fogadtatást, melyben a budapesti tanítótestület
őket részesítette.

— **Telefon.** A pécsi postaigazgatóság a
csáktornyai távbeszélő központot bevonta
Marburg a. d. Drau stájerországi távbeszélő
központtal való helyközi távbeszélő forga-
lomba. A beszélgetési díj 3 percentint 3 K-
ban állapotától meg. Sürgös beszélgetések
díja a rendesnek háromszorosa, díjköteles
szolgálati értesítésért (S. T.) pedig 1 korona
fizetendő.

— **Érettségi vizsgálat.** A miniszterium-
ban igen életbevaló kérdéssről tárgyainak
ez idő szerint. Az a terv ugyanis, hogy az
érettségi vizsgálatot a középiskolákban be-
szüntetik s ehelyett azok, akik főiskolákban
tanulmányaikat folytatják, ott felvételi vizs-
gálatot tesznek.

— **Uj járás.** A belatinci járást mégis
létesítik. Annaira előhaladt az új járás
szervezése, hogy a jövő év elejére már be-
állítják a belatinci járást, mint 13-ik járást,
Zalavármegye közigazgatási szervezétébe.
Árvay Lajos alispán a mult héten Belatincon
fordult meg ügyben, hogy az új járás
szervezéséből szükségessé váit központi ügye-
ket a község előjáróságával megtárgyalja.

— **Gazdasági tudósítók megjutalmazása.**
A földművelésügyi miniszter ez évben is
azokat a gazdasági tudósítókat, kik az 1912.
év folyamán kiváló szolgálatot és buzgósgot
tanúsítottak, erkölcsi elismerésben, illetve
anyagi jutalmazásban részesítette. Hosszabb
idő óta teljesített szolgálatért 30 gazdasági
tudósító elismerő díszoklevélben, 244 gazda-
sági tudósító pedig anyagi jutalmazásban
részesült. Szétosztásra került 44 drb. tenyész-
sertés, 21 drb. üsző, illetve bikaborjú, 15
baromficsalád, 23 drb. gazdasági gép és
eszköz, 28 drb. vadászfegyver, 67 drb. mező-
gazdasági lexikon, 6 drb. olajfestmény és 46
dísz- és emléktárgy.

— **Hordójelző hivatal.** Mult számunkban
emlést tettünk róla, hogy a hordójelző hi-

vatal Alsólendván beszüntelik s a nagykanizsai hivatalba olvasztják bele. Értesülésünk szerint azonban Alsólendva közönsége mindent elkövet, hogy a hordójelező hivatal legalább még egy évig ott maradjon. Mert a városnak alapos reménye van arra, hogy ez év alatt a hivatal ügyét véglegesen megoldják s a hordójelező hivatal, tekintettel a vidék bortermő voltára, talán mégis meghagyják Alsólendván. Alsólendva ennek fejében a hordójelező hivatal jövő évi esetleges deficitjét a vármegyének megtéríteni hajlandó.

— **Jóteky mulatság.** Perlakon a József Főherceg Szanatorium Egyesület javára f. évi augusztus hó 3-án este 6 órakor a Hermán-féle kerthelyiségen táncszert rendeznek. Az egyesület célja a szegénysorsú tudóbetegek számára a fővárosban és vidéken szanatoriumokat felállítani. A rendezőbizottság élén dr. Szabó Zsigmondné buzgólkodik a mulatság sikerén, mint a szanatorium-egyesület perlaki bizottságának elnöke.

— **A D. M. K. E. nevelőintézte Debrecenben.** A nagy magyar egyetemi város egyik legszebb díszje az a hatalmas nevelőintézet, amelyet a város legszebb pontján 1700 négyzetföldtelken épített fel kétszáz középiskolai, fémipari, polgári iskolai és tanítóképződezi növendék számára a Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület. A két emeletes palota az ország legszebb internátusa, felszerelve központi fűtéssel, fürdő és zuhanytermekkel, gazdag könyvtárral. A nevelőintézet pótoija a családi otthon és a vallás-erkölcsös nevelésre és növendékek oktatására, felügyeletére hat bennlakó tanár ügyel fel és mintaszerű a tanulók élelmezése. Szeptemberre kétszáz tanulót vesz fel az internátusba a D. M. K. E. Az ellátási-díj csupán 60 K, de szegénysorsú, jeles előmeneteli tanulók számára ingyenes és félszázéves helyek létesítettek. A felvétel iránti folyamodványok a D. M. K. E. debreceni nevelőintézte igazgatóságához intézandók, amely az érdeklődőknek szívesen küld prospektust is. A D. M. K. E. debreceni osztálya Kovács József polgármester és dr. Kenézy Gyula udv. tanácsos elnökök vezetése alatt igazgatósági gyűlést tartottak a városházán és elhatározták, hogy a nevelőintézet ünnepélyesen is felavassák és az ünnepélyre meghívják a kultuszminisztert is Debrecenbe. Az ünnepély és megnyitás előkészítésére az igazgatóság a nevelőintézet megalapítóját Gallowich Jenő alelnök-főtisztart kérte fel.

— **Kilátótorny a Badacsony ormán.** A Balatoni Szövetség igazgató-választmányja legutóbb elhatározta, hogy a Balatonvidék egyik legszebb és legmagasabb pontján, a Badacsony-hegy tetején kilátótornyot építtet. A balatoni turisták ugyanis régóta panaszkodnak amiatt, hogy badacsony kirándulásaik alkalmával nem volt hol megpihenniök. A Balatoni Szövetség elnöksége Eszterházy Miklós herceget, a Badacsony-hegy tulajdonosát, megkérte, hogy a festői hegy ormán engedje meg a kilátótorny építését. A herceg most értesítette a szövetség elnökségét, hogy a Badacsony tetején a kilátótorny céljaira negyven négyzetföld területet átenged. A szövetség megbízásából még az idén megkezdik a kilátó építését.

— **A Mura szabályozása.** Nagyban folytak a munkálatok a Mura folyó mentében, melyek a folyót rendes mederbe vannak hivatva szorítani. Most a Murának vasvárme-

gyei része van munkálat alatt s a folyónak vármegyénkig való részét majdnem teljesen szabályozták már. A munkálatokat Gillyén Sándor főmérnök felügyelete alatt végzik, saját rendszerű műköveinek felhasználásával és pedig nagy sikerrel. Az eddig végzett szabályozási és parvédelmi munkálatokat mult héten szemlélte meg egy műszaki emberekből álló társaság. A társaság tagjai voltak: Pecz Béla ker. felügyelő, Kolosváry Ödön, Sztitány Boldizsár, Steingassner Imre, Szalay Dezső min. osztálytanácsosok és Sik Emil, Kelő Mór, Finta Lajos, Török Lajos, Haán Alajos s Becker Ádám főmérnökök. A társaság Radeintől dereglyén tette meg az útát Muraszzerdahelyig, ahol vonatra szálltak.

— **A népfelkelők jelentkezése.** A honvédelmi miniszter körrendeletben értesítette a halóságokat, hogy az évenként kötelező időszakos népfelkelő jelentkezés az idén elmarad.

— **Időjárás.** Bár a kánikulában vagyunk már, az idő azonban teljesen őszi. Nap-sugarat nem látunk s az eső majdnem állandóan esik. A mult héten a csapadék 58 millimétert tett ki, ami ebben a kitoit aratási időben határozottan kétségbeesítő.

— **Az aratási szabadságidő meghosszabbítása.** Miatan az aratás ország-szerte a legtöbb helyen elhalasztódott, a hadvezetőség intézkedésére az aratásra haza engedett tegeység szabadságát azoknál, akik az aratást az időjárás miatt rendes időben nem végezhették, meghosszabbítják. A hadtestparancsnokságoknak joguk van az aratási szabadságot 8, esetleg 10—14 nappal is megtoldani.

— **A soproni kamara jelentése.** A soproni kerületi kereskedelmi iparkamara most adta ki folyó évi június haváról szóló jelentését. A jelentés főbb pontjai itt következnek. Az ipari ügyek tárgyalásánál megemlékezésre méltó az iparművészeti iskolai növendékek szüneti tanulmányai a kamarai kerületben. Az orsz. m. kir. iparművészeti iskola igazgatósága a kamara június hó 10-én tartott közgyűlése által tárgyait tervezet értelmében négy növendéket bízott meg avval, hogy a kamara területén, különösen a Balaton vidékén, a nyári szünetben tanulmányokat végezzenek. A növendékek már megérkeztek Sopronba, honnan Vas megyébe mennek, majd a Balaton vidékén folytatják tevékenységüket. A vásáruygek véleményezésénél a kamara Balatonfüred község vásári helypénz-díjzabásában a szekerek helypénzét kifogásolta, mert ennek 50, illetve 90 fillérben való megállapítása túlzott. Az elintéztet megkeresések közül néhány érdekes és tanulságos tételt szaktitunk ki. Árusíthat-e vegyeskereskedő bőrcipőt? Vélemény: A vegyeskereskedő készítpőt és általában ruházati cikkekkel csak abban az esetben árusíthat, ha e szándékát az iparhatóságnak bejelenti, vagyis iparigazolványt vált. — Foglalkozhatik-e a szatócs zománcos bádogedénykereskedéssel? Vélemény: Igen, anélkül, hogy e célból külön iparigazolvány váltására kötelezhető volna. — Megtagadhatja-e egy gyár a hozzáintéztet megrendelés teljesítését? Vélemény: Minden gyáros cégnek joga van vevői megválogatására, vagyis arra, hogy a nyert megrendelést teljesítse vagy sem. A megrendelés eszközésének megtagadása ellen a kereskedő csak oly módon védekezhetik, hogy versenycég hasonló, esetleg azonos gyártmányait hozza forgalomba.

— **Iparostanoncok otthona Budapesten.** Az Iparos- és Kereskedőtanonconcthonok Országos Egyesülete Budapesten iparostanonconcthonot létesített azon célból, hogy a vidéki szülők fővárosba szerződötelt fiainak teljes ellátást nyújtson, amely élelmezés, mosás, lakás, egészségügyi ápolás stb.-ből áll. A tanonconcthon a szülők bedott fiát elsőrendű fővárosi munkaadókhoz szerződötelt tanonconcthon s felügyel, hogy azok szakmájuk gyakorlati és elméleti részében teljes kiképzést nyerjenek. A tanonconcthonba felvétetnek 13-ik életévüket betöltött, egészséges, erős fiúk, akik legalább hat elemi vagy a középiskola két osztályát végezték és akik a fémiparos mesterségre (gép- és műlakatos, vas- és fém-esztergályos, vas- és fémöntő, szerszám- és kazánkovács, mű- és bronzöntő, bádogos, mintasztalos és mázoló stb.) szándékoznak lépni. A fölvelt fiúk után tartásdíjat a szülők nem fizetnek, ellenben ruházatakról — egyelőre — a szülők vagy gyámok tartoznak gondoskodni. Jelentkezni vagy érdeklődni az Iparos tanonconcthon igazgatóságánál (Budapest, VI. Huba-u. 10.) lehet.

— **Népesedési statisztika.** Születtek: Novák Antal, Meskó (halva), Gyurancs Margit, Vreszk Elek, Beliczky László, Ehmann László. Meghaltak: Vabecz Jánosné (79 é), Antauer Józsefné (73 é), Weisz Jenő (16 é). Házasságot kötöttek: Horváth János és Kegel Franciska, Tóth Ferenc és Köbli Teréz, Schwarz Jenő és Mayer Ella.

— **A gözgépközlelők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Sopronban aug. hó 3-án délelőtt 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendők. Deák-tér. 8.**

I R O D A L O M.

— **A »Magyar Figyelő«** élel politikai cikket találunk: »Jegyzetek egy időközi választáshoz« címen. Angyal Dávid igen nagyszabású tanulmányban néhány Szechenyi-problémát dolgoz fel, a kiváló történelem mély filozófájával. Kenedy Géza: »Magyarok és németek« c. dolgozata a monarchia belső erőviszonyait fejtegeti. Igen érdekes Adorján Andornak Henry Rochefort-ról szóló cikke, Sztrakonczky Károly: »A Nemzeti Színház köve« címen érdekes színházi cikket közöl. A szépirodalmi részben Krudy Gyulának »Palotai álmok« c. elbeszélésének folytatását találjuk. A gazdag Feljegyzések és az értekes Külföldi szemle egészítik ki a szám tartalmát. A »Magyar Figyelő« előfizetési ára negyedévre 6 K. Szerkesztőség és kiadóhivatal (Budapest VI. András-ut 16.)

— **A »Vasárnapi Újság«** nagyérdekesegű képeket mutat be a legérdekesebb magyar vidéki múzeumról, a kassairól, a legutóbbi árvízkatasztrofákról, a német császár wilhelmshöhei nyaralójáról, az elhunyt Rochefortról, Mánuel elsőöt portugál király házasságáról stb. Szépirodalmi olvasmányok: Pekár Gyula cikksorozata a rejtelmes Bretagneról, Kvassy Ede regénye, Bán Ferenc novellája, Szép Ernő versei. Egyéb közlemények: Harkányi János báró új miniszter arcképe s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték stb. A »Vasárnapi Újság« előfizetési ára negyedévre öt korona, a »Világkrónika«-val együtt hat korona. (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4.)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, akik szerencsétlen Jenőnk iránti kegyetlünkkel mérhetetlen fájdalom elviselését megkönnyítették, fogadják ez úton hálás köszönetünket. Csáktornya, 1913. július 25.

Weisz Miksa és családja.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika u Csáktornya

Izdateljstvo:
knjižara Strausz Sandora
kam se predplate i obznane pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i poučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Predplatna očna je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fa računaju.

MEDJIMURJE

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Surađnik:
PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlasnik
STRAUSZ SANDOR.

Veliko blago je dobra gmajna.

Na željeznici sem ne zdavnja putuval i vu kočiji sem poslušal dva poljodjelavce, koji su zamisleni bili vu svojem spomenku. Zanimivi spomenek su imali. Tak zanimiv razgovor je bil to, da vrédno ga je tu spisati.

Već duže vremena su se razgovarjali i kak su se počeli, to neznam. Kad sem je počel poslušati, ovak veli jeden drugomu:
— Još jedenput velim, da svaka občina more imeti lépo blago.

— More biti vno go dece, koja po vulichah skaceju? — veli drugi.

— I ona. Svaki orsag tuliko je vréden, kuliko delavnih ruk ima. Z dece budu marljivi delavci. Ali sad ne mislim na decu. Na ono vréme mislim, kak je zaostala naša občina, kad nismo se s našim blagom brinuli.

— Pak sad se brinite?

— I kak jako. Taki budete vidli, dragi prijatelj. Za čas dojdemo vu naš hatar. Odmah budete mogli videti. Ali ste već putovali po našim hataru?

— More biti već pet lét, kaj sem ovud hodil. Tak znam, da na kraj sela gmajna leži, more biti da tam imate tak velikoga kinča?

— Bormeš tam. Taki budemo vidli.

— Na, onda vu lépim mestu imate kinča. I našoj gmajni se samo norca delamo, da je gmajna, jerbo puna je konjskoga kiselaka, kačeca i štričkov, ali vaša pak je još vu hušjim položaju bila, kad sem pred petimi létmi ovud putuval.

Med tem toga zaobrne se vlak, došli su do gmajne, koja je lépo zasajena bila s agacim i svakojačkim sadovnim drevjom. Naši prijatelji su vtihnuli. Iz sela človek smejuć je gledal začudjenoga putnika, koj s kim su bliže občine dohadjali, s tém je bolje stepal glavu i vu sebi mrgotal.

Ja sam sem gledal, čemo se tak začudil naš človek. Čudil se je lépoj zeleni travi i svakojačkemu drevju. S ovom gmajnom se velika čuda pripetila, ako je prveši razgovor istinski bil. Nije bilo na ovi gmajni niti znamenja prvešemu draču, sama lépa i buja trava je rasla.

Lépa i snažna marha se pasla na buji gmajni. Same lépe čerlenopisane i simmenthalske krave. Kravska vimena su kazala, da marha na dobro pašu hodi, takodjer z dalka je bilo videti, da vu ovi občini hasnovitu marhu povaju. Na zadnje oglasi se začudjeni človek:

— Čuda se tu pripetila, velika čuda! Niti nemorem spoznati prveše mesto, kak je predi stalo.

— Dobro veliste. Z naše gmajne predi svaki se je norca delal, tak je bila zapušćena. Šbog toga, malo što je mogel vu občini marhu deržati, jerbo ništi nije mogel tuliko gotove krme zmagati, da celo leto vu štali hrani marhu. Poleg toga svako leto je

vekše siromaštvo bilo. Razmi se to. Nega bilo marhe, ni smo mogli zemlje gnojiti. Vu ovim poslu zemeljskoga ministra poslanik nam je odprl oči. Čitali smo vu novinaj, da zemeljski minister svakoj onoj občini podporu da, koja tak zapušćenu gmajnu ima, kakvu smo mi imeli. Prošiti je treba ministeriuma, da najpoše jednoga zvučenoga činovnika, koj plana napravi, kak je moći gmajnu popravit. Činovnik to zabadav napravi.

— Kakvoga posla i delo smo imeli, dok smo zapušćenu gmajnu tak popravili, to sve sad nemorem povedati, jerbo taki postoji vlak i ja moram doći iti. Tuliko samo morem reći, da veliki posel smo imeli s tém, ali ne nam je žal, jerbo sad ova gmajna nam je vno go vrédna. To je naše občine kinč. Od potlam puno više smo vrédni. Zemlja nam čuda više rodi. Ja na primer — veli doklam si torbu na ramena oběsi, — kak ti težak človek i želar nisam imel predi nikaj, sad se mi dvě lépe krave paseju na gmajni. Vu niti jednoj občini nebi smeli zapustiti gmajnu, to je za siromaka ravno tak, kak i za bogataša vno go vrédno. Na, moram iti doli! S Bogom!

Vlak je dalje išel i začudjeni človek obrne se prama meni i ovak veli:

— Začuditi se je to! To su spretni i spametni ljudi. Samo itak je jim lehko. Oni su herbali gmajnu, ali kaj budu one občine, koje nisu nikaj dobile, ali koje su se rezdelile i gmajnu su izorali.

— »One naj kupiju,« — odgovorim ja.

I svrhu toga imamo već spametnoga i hasnovitoga zakona. Orsački sabor složil je »Földhítelintézetek Országos Szövetsége« zvano društvo. Društvo je cil, da bez svakoga hasna penzeze posudi onim občinam, koja gmajnu hočeju kupiti. K tomu još celu svotu, kuliko je samo potrebno.

Da se ovaj dug splati, svaki nekaj plati od maršeta, koje na pašu hodi. Tak po vremenu dug se splati i občini zabadav ostane gmajna. Dobro je i potlam nekakvu pašarinu brati, da se stoga gmajna gnoji, s jedinom réčjom, da se gmajna nezapusti i da se zmirom popravlja.

Človek je zahvalil za navuk i onak samo vu sebi je zgovoril, da bi ga samo posluhnuli domaj.

— »Želim vam, da ne samo vaša občina, bi to posluhnula, nego svaka, koja neima gmajne, ili pak je tak zapušćena, da nikaj nije vrédna.

Grozna povodnja.

Po čelim orsagu velikoga i neizmernoga kvara je povodnja zrokuvala. Varaši, sela, polje i senokoše su pod vodom. S velikim šumljanjem leti voda po orsagu, spodere hiže, moste i željeznice, ali mortli nigdi je ne s takvom silom došla, kak vu Barcan-

falvu, gde se je još i kltomu i oblak rezdrapil. V nedelju popoldan na nagloma črni oblaki su obkolili selo i hatara. Bliskalo, treskalo je i za fertalj vure od gornje strani strahoviten šum i po času krič i javkanje se čulo.

Dva potoki tečeju prek sela. Oblak se je reztrgel i potoki za par minut su tak zrasli, kak velike ričke. Gadna voda ludno je sobom zela sve, kaj joj je v put došlo, hiže, stale, kotce, škednje i vu občini dva moste. Ljudi, koji su doma bili i živina sve je po vodi plavalo.

Strahovitno je bilo gledati, kak je mlajnata voda sobom zela Roman Todora hižu s čelom obiteljom, ženom i s trojom decom jeden kilometer dalko do orsačkoga puta, gde je prek potoka most bil. Hiža se vu most tresnula i odmah se na falačke reztepla. Gazda se za krov pograbil i srečno je na brég došel. Vu ovim hipu most se zdigel. Vu vodi su spazili nesrečnoga človeka devet lét staroga dečeca. Grozno je bilo gledati, kak se muči dēte vu vodi. Na bregu je stal Hodor Gjula dijak, koj nije mogel duže gledati siromaško dēte, skočil je vu vodu i z velikom mukom potegal je vun na pol mrtvo dēte. Ženu i dvoje dece nije bilo moći obraniti, bez spaza su svi tri vu vodi ostali. Zvun toga još dvě ženske i jedno dēte se vtopilo. Vu čelim selu nije jedno celo stanje ostalo. Živina sva je poginula, polje i senokoše su na léta unišćene.

Romašek občinu četiri metrov visoka voda je oblejala. Med bregi su deset hižičke bile, tak jih je voda poplavila, da niti za mesto neznaju, gde su bile. Više ljudstva se potopilo, do vezda petdeset stanovnikov fali, neznaju, kaj je znjimi, ali su živi, ali pak su već sdavnja mrtvi. Vu solne rude je voda vudrila, kvar je nezmeren. Jeden vlak pred občinom vun i moral postati, drugač bi ga silna voda prehitila bila. Vu čelim hataru nije videti jedno drēvo, sve je vu vodi.

Vu Maramarošvarmegiji do vezda šezdesetosem sel je pod vodom, koje su skrom sve v drum spodre. Jezero milijun kvara računaju. Kvar je s tém vekši, jerbo po ovih mestah niti k letu nebude moći polje obdelavati, tulikšnoga kamenja je voda nanosila na oralnice i na senokoše. Negdi pak je tak zemlju odnesla, da je sam proj i pések ostal. Kuliko duš se potopilo, to još vezda nije znati. Tu i tam mrtvo tēlo vidiju vu vodi, ili pak voda sama vun hiti na brég.

Lövete občina prvi dan je sedemdeset centimetrov vtonula. Poleg občine jeden brég se počel gibati. Hiže jedna za drugom se zrušila, ili pak vtonula. Gde su predi brežuljki bili, tam su vezda grabe nastale. Orsački put na kilometer dužinjavi tak se sdručil, kak droč. Zemlje i senokoše tak su se zresta genule, da jedni, jedni gazdi ne-

moreju svoju zemlju ili senokošu najti. Vu obćini nije jedna hiža ostala. Ljudstvo su oslobodili.

Vu Zilahu v nedelju popoldan okolo pete vure oblak se rezehnel i mali Zilah zvani potok par minut celoga varasa je oblejal. Na vulicaj poldrugi meter je visoko stala voda. Voda je petdesetčetiri hiz podria. Četiri stanovnici su se vtopili. Poleg potoka ležeće obćine, kak je Šarmašag, Silagjballa, Kisterhita su pod vodom. Samo vu Silagjballa obćini šestdeset hiz se zrušilo. Kak je tam ljudstvo, nije znati, jerbo telegrafirati nemoreju.

Tisaveršemartu nekoji su vu turen vušli, stréla je vu turen vudrila i sve je potukla, cirkva pak je zgoréla. Vu okolici Fehérgjarmat petdeset jezer oralne zemlje je pod vodom. Samo vu ovim hataru do sedem miljún kvara ima ljudstvo. Tuliko žitka jim nije ostalo, da bi za seme imeli. Dvajsti kilometrov na širokoma je sve vu vodi. Panjola, Šemjen, Nabrad, Kišar, Nagjar, Penjige, Kómörö, Istvandi obćine tak su pod vodom, da niti hiže nije skorom videti vun z vode. Vnogo hiz se je spodrló. Po nekojih obćinah je već vezda strahovitno glad. Ljudstvo oće zdvojiti, voda njim je sve odnesta tak, da niti opravne neimaju. Soldati na sve strani braniju, ali već su i oni tak zmučeni, da od truda doli padaju.

Puti i željeznice tak su sve strgane, da nikaj nije moguće voziti. Jesu obćine, da niti pešice nije moći do njih, vekše zlo je to, da strošek je stalil. Više kotarov već jedenajst danav ni su mogli nikakov strošek dobiti. Siromaško ljudstvo vnogo terpi od glada. Vu ovim kotaru su dvamiljún sedemstošestdesetosem jezer i 147 kurun porcije dužni. Kak budu to platili, ako niti na kruh neimaju? Ministerium je nalogu poslal notarijušom, da s porcijam naj čekaju.

Još zmirom ideju črni glasi. Vu Austriji, Štiriji i vu Galiciji takodjer je velika povodnja. Do vezda više kak četerdeset miljún korun je i tam kvara. Mura je Graza oblejala i samo tam je do sedem miljún kvara.

Vu Erdohorvati 22-ga po polnoći je tak hitro doletela voda, da su stanovnici na polgoli komaj vušli. Strahovitno noć su ovi ljudi imali. Još i drugi dan je tak velika voda bila po hižaj, da su na najžah morali noć i dana sprevoditi. Domaću živinu jim je voda odnesla. Ravno takva nesreća je postigla i Ohuta obćinu. Kvar je vu polju i vu živini strahovitno veliki. Tridestiose m hiz je voda odnesla.

Céli orsag je vu veliki žalosti. Tak je po orsagu, kak da bi nas neprijatelj bil porobil. Niti žitka, niti krme, niti marhe. Sve je po vodi ođišlo. Gde pak je voda ostavila, tam vihri i tuča uništi sve.

Vidimo, kak je pri nas. Dan na dan dežlj i zima. Na Jakoplevo, kad bi najvećša vručina morala biti, svi se kre peći tiščimo i vu bundaj hodimo. Žito i pšenica je skorom još sve vuni. Križaki su prek premoćeni i sve se klije. K tomu pak zrel žitek vun curi. Dakle i naši medjimurci imaju dosta kvara.

Novi balkanski boj.

Nikaj nije tak nesegurno na svétu, kak je boj. Što bi bil pred malim vremenom mislil od velikoga Turskoga orsaga, koj je još ne tak jako zdavnja celu Evropu vu strahu mogel deržati, da sad pred tak ma-

lim neprijateljom zgubi celo europansko imanje i to imanje odpusti bulgarcom, grkom i črnogorcom?

Što bi bil mislil pred nekojim tjednom, kad se drugi balkanski boj započel, přem kad smo čuli, kak vitežki vojuju bulgarci, da za nekoji dan sve se preobrbe i slavodobitni bulgarci prisiljeni budu prositi Evropu, da naj počneju razpravu, da s kim predi mir nastane na Balkanu.

Bormeš, to se je dogodilo! Bulgarci su pred Istipom veliku bitku zadobili i tak se vidlo, da jim je put odprti vu srce Srbije, vu Ŭsküb. Samo kak se veli, bulgarci su ovu zadoblenu bitku ne na svoj hasen ponucali, negdi je bulgarskih šeregov vodja nekakvu veliku falingu napravil. Za tjeden dan slavne bulgarske šerege su grki, srbi i črnogorci obkolili i vu veliku situ naturali, vu takvu silu, da su skorom je sve zaplenili neprijatelji. K tomu pak Romania nije za vremena dobila on falat zemlje, koju je vu to ime zahtevala od Bulgarie, da pod celim boju neutralna, tojest mirna ostane. Romania mirna je ostala dok je Bulgaria veliki boj imala s turčinom, ali sad, kad se je balkanski savez med sobom počel tućti, hitro je i Romania zmeknula vun sablju, odredila je mobilizaciju s bulgarskoga glavnoga varaša dimo je pozvala tamošnjega svojega poslanika i navalila se je odzaja na zmučenu i spotrtu Bulgariu i stém je za najpogibelneseга neprijatelja postala.

Tak se je dogodilo, da po slavnim boju, za tjeden dan od slavni bulgarcov žalostne glase moramo pisati. Denes, jerbo su sablje još ne do kraja vu tok porijene, što bi se zaupal proricaćati, kak se bude dovršil veliki Balkanski boj? Nije moći napré znati, ali nebudu slavni i vitežki bulgarski soldati još jedenput takvu čudu napravili, da od velike nevolje obraniju orsaga, svoju domovinu? Opet nije moći znati, ali budu dosta jaki, da se boriti budu mogli proti Romaniji, koja sama je dosta, da jim velikoga posla zavda, ne pak sad, kad je po velikim boju Bulgaria jako oslabila i vnogo krvi preljala i k tomu još i proti drugih trém neprijateljeh se mora braniti, s kojimi je predi skup potukla turčina.

Kak bude se dokončal ov boj, to za vezda još nije znati, ali moći si misliti, da već dugo nebudu trajal i neprijatelji nekak se itak budu naravnali i rezdelili s onom zemlijom, koju su od turčina zeli.

Mi, koji smo braća i prijatelji miru, moramo na to paziti, da se tak budu naravnali, da jedenput stalen mir bude med srditimi neprijateljmi. Nikaj nam nije bole potrebno i važno, da na naših granicah mir bude. Makar nesmo se med srdite neprijatelje změšali, itak jako čutimo veliki kvar poleg boja. Neima človeka, koj nebi imal nekakvi kvar poleg boja, koj vu susedstvu već tak dugo traja. Trgovec, rukotvorec, poljodjelavec, svaki čuti veliku dragošču. Iz vun toga nije moći do peněz dojtí, nišči ne ufa, niti pak skorom ne more nikakvu trgovinu tirati. Svaki tak misli, ako jedenput pomiriju se neprijatelji na Balkanu, opet svaki vu miru bude mogel svoje posle sveršavati, opet penezi dojdeju med ljudstvo, ako susedni orsagi nebudu morali vu oružju stati, da si granice braniju. Opet svaki leži bude kruha služil. Sve to samo je tak moguće, ako se ljudstvo na Balkanu pošteno pomiri i svi zadovoljni budu s onim, kaj jih dopadne i vu miru budu zadobljenu

zemlju obdelavali i da nikakvu srčbu jeden proti drugomu više nebudé imel. Na ov način cela Europa puno leži bude sdihavala, kak sad, kad svi od pet do glave vu oružju stojimo.

Srbi su već odpustili, sad samo još Romania ide dalje vu Bulgariu. Europanski vladari se trsiju, da neprijatelje pomiriju. Ruski orsag se je zagrozil turčinom, i potrebuje od njih, da nebudu nikakve neprilike delali. Turčini su takodjer se nazat podigli i opet su se vu boj pustili. Spravljaju se proti Drinapolju, za njega jim je najbolje žal. Sad bi ga nazad radi zadobili, ali stoga brččas nikaj nebudé, prvič za to, jerbo to Europa ne dopušta, drugoč pak zato, da bulgarci zdobra ga nebudu odpustili i za vezda četerdeset jezer soldatije imaju tam i pripravljaju se, da s celom jakostjom branili se budu.

Céli tjeden je to najznameniteše bilo, da se pripetila prva bitka med romani i bulgari. Bulgarska brigada se predala. Bitka je pri Lompalanki bila i kak su prvi glasi glasili, jako je krvna bila. Romanski šeregi došli su do Vraza obćine, šestdeset kilometrov od Sofije. Po kratki bitki i tu su se bulgarci predali s vojdon, skup. Romani su zadobili 12 štukov. Romanski šeregi bez svake neprilike idu proti Sofiji i već su samo pet vur dalko. Cil jim je to, da obkoliju glavni varaš, da se s romanski šeregi moreju skup sklopiti srbski i grčki šeregi.

Vu Bukarestu tak misliju, da već nemore dugo boj trajati, jerbo Bulgaria mora prevideti, da na četiri strani nemore se tućti s tulikšnim neprijateljmi. Poleg toga na kratkoma itak budu mir napravili, ako Bulgaria povda i posluhne Srbim, Grčku i Romaniju. Romania Turtukaja-Balčik liniju dobi i stém čisto bude zadovoljna. Niti pred bojom ni su više zahtevali.

Austria-Magjarska i Rusia naravnala se, da nebudu dopustili Bulgariu čisto uništiti i usramotiti. Svrho toga na glas je bilo dano Srbiji, da Austria-Magjarska nemore to terpeti, da bi se Srbija vnogo povekšala, takodjer i grkom je na znanje bilo dano, da od Serresa zvanoga mesta dalje je nebudu pustili. Englezki orsag pak nepusti grkom Egeisko morje.

Devetnajstoga telegram je došel, da bulgarci pri Štrumici još jedenput su strahovitno zbili grke. Od obedva krajov veliki šeregi su harcuvali i grki strahovitni veliki zgubiček su imeli.

Savov bulgarski general pred jednim novinarom je tak govoril, da Bulgaria za kratko vréme opet počme boja proti srbski i romanski skupnih šeregov. Prvi vodja Savov bude, koj je tak vu pismenim skunjšteral boja, kak je to pred Kirkkilise bilo, de su bulgarci tak veliku bitku zadobili proti turčinom. Samo to je pitanje, ali budu mogli još jedenput tulikšnoga ljudstva i municije zmoći, kuliko su imeli, kad su se turčinom počeli biti. Bez municije i bez ljudstva boja nije moguće tirati.

Na bojnim polju velike krvoločnosti delaju neprijatelji. Jedenput bulgarci zatučuju pred Europom srbe i grke, drugoč pak srbi i grki tučeju bulgarce. Jedni tak delaju kak i drugi. Glas je došel, da bulgarske bande vu Iturkuti sedemsto ljudstva su žive zežgali. Takodjer veliki je broj i onim nesrećnikom, koje su vu Planici, Kilkisi i vu Ravnovi zaklali. Opet srbi pak su vu Nigriti jezero petsto bulgarcov nećimurno rezmercvarili. Vu Dokrati pak su bulgarci iz med

trijezero stanovnikov dvéjezero petsto stanovnikov vmorili tak, da vu čeli občini samo stotrideset živih našli, drugi su se rezbejzali. Iz vun toga po čeli okrajini decu, ženske i starce su potukli. Ženske su sobom odtirali i kad su je osramotili, sve su je sprostrelali. Kuliko je od toga istina, to još zasigurno nije znati. Sad jedna komisija je otišla na lice mesta, da istragu podigne.

Juliusa 22-ga su romani Orchanju zavzeli, jedna važna pozicija vu Balkan bregu. Vlo-vili su od 16. pešičkoga bulgarskoga regimenta 600 soldatov. Vu ovi bitki od romanske strani niti jedan človek nije vubit bil. Jedna romanska brigada je samo 50 kilometar dalko od Sofije. Romanski konjeniki poleg Osakovice 100 vagonov oružja i municije su savzeli.

Turčini idu proti Drinapolju. Pri Kumsaidu bitka je bila med bulgarci i turčini. Devet bulgarski oficiri su obstreljeni, 600 soldatov pak su zarobili. Vu drinapoljskim vilajetu bulgarci 25 jezer soldačije imaju, soldačiju bulgarske bande podpiraju.

Juliusa 23-ga po noći turčini došli su do Drinapolja. Turski vodja opomenul je bulgarce, da naj se predaju. Bulgarci su bez bitke ostavili varaša, sobom su odepeljali turske robe. Turčini su vu varaš poslali jednu brigadu i stēm su varaša opet vu ruke dobili.

Europanski vladari nebi radi pustili turčinu Drinapolja i ako nebudu varaša opet prek dali bulgarcom, taborske ladje pošleju pred Konstantinapolj. Turčinom je i Lüeburgas vu ruke došel nazad. Proti tomu čela Europa protestēra.

Iz Sofije telegrafiraju juliusa 23-ga, da veliki turski šeregi znenada su se pred Drinapoljom postavili, poleg toga bulgarski mestni stražani bez bitke su ostavili varaša. V jutro su turčini vdrli vu varaš i strahovitno krvoločnost su delali med stanovniki. Ljudstvo je pobeglo. Vu Kirkilisi je ravno tak bilo. Bulgarci su morali ostaviti svoje pozicije. Bulgarci predi kak su ostavili varaša, nekoje kasarne i magazine su vužgali i vu zrak pustili. Turske šerege Enver bej i Ibrahim bej su vodili. Turčini su tak hitro maširali, da zadnji dan osemdeset kilometrov su napravili.

Bulgarci za mir prosiju. Ferdinand kralj je već dvaput telegrafiral Karolju, romanskomu kralju. Romanski kralj je takov odgovor dal, da samo onda pusti mir Bulgariji, ako se predi Bulgaria naravna sa srbi i grki.

Sad bi se bili neprijatelji naravnali, ako turčin nebi bil tak hitro zdigel glavu gori. Opet tak se čuje, da rus je nabrstil turčine. jerbo njemu je dobro i vredno ako mira nebudu na Balkanu. Turčini se jako dičiju, kak su hitro mogli nazad dobiti svetoga varaša Drinapolja, vu kojim se tuliko krvi preljal. Bulgarci pak se tužiju, da turčini strahovite krvoločnosti dēlaju po onih mestah, koje nazad zadobiju. Krv i krv na sve strani i skim više krvi steče, stēm bolje kričiju, da je mir i da mir naskoroma nastal bude.

Turčini su vu Serresu devetdeset starcov obkolili vu jedni školi i sve su je pozaklali. Haršovo varaša su porobili ženske, decu i starce su zaklali. Več, kak osemsto obitelji je vu Bulgariju vušlo. Srbi pak su Dukac občinu do zemlje porušili. Malagra i druge občine su vužgali. Kakov strahoviten kvar se dēla doli na Balkanu dan na dan,

to nije moći preračunati. Vrēme bi bormes već bilo, ako bi europanski vladari jedanput »Halt!« zapovedali, već je dosta bilo od mercvaranja. Bormes, ravno je dosta bilo.

KAJ JE NOVOGA?

— **Kralj na vadasiji.** Kralj se sad vu Ischlu zadržavljie i poleg hudoga vremena zalo višeput ide vadasit. Najvišepul vu odprti kućiji ide do Weissenbach klanjca. Odovud fertalj vure pešice ide vu ofeneggsku šumu, gde je minući četrtak lēpoga s dvanajst rogmi jelena strelil. Vadasija kralju jako hasni i vu malim vremenu je već jedenaest jelenov strelil. Kad kralj iz vadasije nazad dojde, tamošnji stanovniki s veseljom ga pozdravljaju.

— **Ferenc Ferdinand na manövr.** Ferenc Ferdinand nazočen hoće biti na manövr, koj bude se vu Českim držal poleg Tabor zvanoga brega. Princ septembra 14 ga dojde vu Tabor i odonud vu Katovinu bude putuval, pri barunu Nadherniju bude na stanu. Veliki manöver trajal bude od septembra 15-ga, do septembra 18-ga.

— **Strēla ga zatukla.** V nedelju popoldan vu sunni kre Csáktornye dijaki su se labudovali. Hitro se viher sdigel i svaki je štel s kim predi pod krov vuiti. Weiss čakovečke sparkase knjigovogie šestnaest lét star jedini sin je takodjer šume proti domu bejzal. Nesrećnoga dečeca na veliku žalost roditeljom na gmajni je strēla vudrila i odmah je vumrl. V pondeljek su ga s lēpom svečanostjum pokopali. Naj počiva vu miru Božjem!

— **Novi rekord vu aviatiki.** Derove zrakoplivec osemsto kilometrov je letel od Milano do Brindisi s jednim putnikom. Čeli put je 7 vur i 54 minut trajal. Tak dugoga puta s putnikom bez toga, da bi se med putem: doli sel, još niti jedan zrakoplivec nije napravil.

— **Kolera.** Vu Srbskim poleg strahovitnoga boja opet je kolera nastala. Naprimmer vu Krivolak i Köprüli mestah na dan do stošesdeset mrtvih je. Sad jako paziju na granicah, da nebi putniki i donas donesli to nevolju. Poleg velike pazljivosti jedan srb je itak prek granice došel. Vu Temesvarmegiji je zbeležal vu koleri i vumrl. Vezda su i pri nas odredili veliku pazljivost, da se dalje nerezširi.

— **Špioni.** Pisali smo, kak je Redl oberster prodal Austria-Magjarsku i kak se je poleg toga strelil, kad su zgrešili njegve bludne čine. Još denes nije kraj inkviziciji i kak se vidi, Redl je vnoغو pomoćnikov imel. Vu Bosnia-Hercegovini minuće dane tristo su jih vlovili i vu rešt zaprli, jerbo svi su krivci bili vu Redlovim poslu. Još nije znati, kuliku jih bude došlo još vu vozu, koji su pajađstvu deržali izdajnikom.

— **Vu glublinu zrušeni vlak.** Iz Odesse pišeju, da velika nesreća se pripetila s jednim vlakom poleg varaša. Več više danov strahoviten viher puše vu Južni-Rusiji i minući petek prehitil je s visokoga šanca vu glublinu jednoga vlaka. Petnajst vagonov se je zdrobilo. Deset putnikov je odmah vumrlo, osemdeset pak se je tesko pležeralo. Pležerće su taki vu varaški špital odepeljali, z med kojih je na kratkoma još 7 vumrlo.

— **Čerleni križ na zraku.** Poleg Moskve vu Ruskim veliki strah je med pukom.

Nekuju noć veliki goreći križ se je skazal vu zraku, po čisti vedrini. Skorom pol vure se je vidla čuda. Ljudstvo je vun odbežalo i sad misliju, da veliki boj bude. Pred turskim bojom 1877-ga leta takodjer su takvoga križa vidli. Po selah su počeli stanovniki sve tržiti, jerbo kak oni veliju, vu boju peneze treba. Zabadač jih poglavarstvo opomina, da neimaju sad nikakvoga zroka boja se nadjati, ali puk to neverje. Od sela, do sela se razglašuva, da veliki boj bude i narod na ovu reč sve hoće sprodati. Zabadač jim tolnačiju, da su i višepul vidli takvo čudo, ali puk nikaj neverje drugo kak to, da strahoviten tabor bude.

— **Cigani crketinu jēju.** Vu Nadašladanj občini spazili su, da nešči vu marčečki cintor hodi i crkjene svinje vun skopa. Na prijavu su žandari pazili na cintor i jednu noć cigane su vlovili. Cigane su kotarskomu sudcu odtirali. Sad su pod istragom, ali nebudu nekoji zmed jih zbeležal. Do vezda su zdravi.

— **Plod Szombathelja.** Vu Szombathelju i po pokrajini veliki viher, deždj i tuča je bila. Najveksi kvar je vu körmendskim kotaru, čeloga leta plod se uništil. Vu vašvarkim kotaru na večer je došel viher i doletela strahovitna ploha. Tak hitro je došel viher, da ni su imeli vremena živad zaprti. Pajceke, kokoši, guske, piceke je odnesla ploha. Okolo štrēm občine sadovno drevje sve je spotro i sčehano. Pal šamu felsőörs-koga trgovca strēla je na smrt vudrila.

— **Nevolja okolo Hegyalje.** Na Hegyalji Bodrog rieka uništila je Bodrogkerezsur i Bodrogkiszalud občine. Več je lanjsko leto velikoga kvara zrokuvala, ali letos je ravno vu takvim hipu se rezlejala, kad je ravno nikaj ne bilo moći obraniti. Med dvemi občinami već kak pet jezer mekotih je pod dva meter visokom vodom. Tri jezer kupov sēna je otišlo po vodi. Jezero petsto falatov marhe je bilo na paši, sve je voda odnesla. Lani su šeststo mekotih gmajne zeli na rendu, gmajnu je voda sad zamlajila, rendu nebudu mogli platiti. Gorice je već dvaput potukla tuča.

— **Sudnji dan vu Maramaroš varmegiji.** Vu čelim orsagu najveksa nesreća je Maramaroš varmegiju postigla. Od minucega četrtka četrtiput je povodnja poplavila čelu varmegiju. Tisa, Iza, Rona, Višo, Tarac, Talabor i Nasalj rieke tak su uništile varmegiju, da na lēta i lēta nebudu mogli samo moste i pute nazad napraviti. Do vezda već kak četerdeset milijun kvara je samo vu ovi jedni varmegiji. Barcanfalvi prek stotine ljudstva se potopilo. Dvajsti mrtvih su već našli.

— **Prék Alpešov.** Alpok zvani bregi su najvišiji vu Europi. Bider francuski zrakoplivec je iz Berna vu Milano odtel. 3470 metrov visoko je letel ober Jungfrau zvanoga vrha. Pri Domodossoli se doli sel, da više benzina zeme sobom. Za malo vrēme je dalje letel prama Milano, gde bernskoga polgar-meštra pozdravljajući list bude prek dal varašu.

— **Strajk žnjačov.** Na Lajošmizepusti Kohner Adolfa žnjači četerdeset žnjačov poleg vnoغو deždja ni su štel dalje delati. Gazda jih nije mogel nagovoriti, da nesmeju delo ostaviti i kad su se žnjači počeli groziti, poslaj je po žandare. Žandari su je kotarskomu sudcu odegnali, koj je po jedinim svakoga na petdeset danov rešta odsudil.

Gabona árak. — Ciena žitka.

mmázsa	1 m.-cent,	kor. fill.
Buza	Pšenica	15—20-ig
Rozs elsőrendű	Hr2	14 00—
Árpa	Ječmen	13 00—
Zab	Zob	14 50—
Kukoricza	Kuruza suha	16 50—
Fehér bab új	Grah beli	18 00—
Sárga bab	zuti	15 00—
Vegyes bab	zmesan	14 00—
Kendermag	Konopljeno seme	18 00—
Lenmag	Len	18 00—
Tókmag	Koščice	24 00—
Bükköny	Grahorka	15 00—

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénés hévívízű radioaktiv gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdő, iszapborogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamos-vizfürdők. A fürdők kitűnő eredménnyel használatnak főleg csúszos bántalmaknál és ideg-bajok ellen. *Iró-kúra* a légzőszervek hurutos eseteiben s alatti pangásoknál. 200 kényelmes lakosruba. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenéjű nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld. **AZ IGAZGATÓSÁG.**

1148/tk. 913.

I. Árverési hirdetmény.

A csáktornyai kir. járásbírósa közhírré teszi, hogy a dr. Hajós Ferenc ügyvéd által képviselt Csáktornyavidéki Takarékpénztár R.-T. végrehajtónak dr. Schwarz Lajos ügyvéd által képviselt Szomi Ferenc és neje Lánya Mária ismeretlen tartózkodásuak végrehajtást szenvedettek elleni 3400 K tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést az 1881. LX. t.c. 144. és 146. §§-ai alapján elrendelte, minek folytán végrehajtónak 3400 K tőke, ennek 1912. okt. hó 15 napjától járó 6% kamata, 80 K 75 f per. 45 K 55 f végrehajtás kérelmi, 45 K 30 f árverés kérelmi és a még felmerülő költésekből álló követelés kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. járásbírósa területéhez tartozó a végrehajtást szenvedők tulajdonát képező csáktornyai 1476 sztkvben 376/b/2. hrsz. a. felv. egész ingatl. 4042 korona becsáron

1913. évi augusztus hó 11-ik napjának d. e. 10 órájkor ezen tkvi hatóságnál dr. Hajós Ferenc csáktornyai ügyvéd vagy helyettese közbenjövétél megtartandó nyilvános bírói árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitelt becsár melynek felénél alacsonyabb áron az ingatlan el nem adható.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kikiáltótt kezéhez letenni és pedig 342 kor. 10 f.

Csáktornya, 1913. márc. 18.

681

Egy 2—3 polgári osztályt végzett jó erkölcsű fiú

tanulónak

felvétetik

Gránér Testvérek

fűszer és norimbergi áru kereskedésében

CSÁKTORNYÁN.

1 Waggon (1000 klg.—5 öl) 1912/13 évi téli vágású

III. osztályú hasáb- és dorong bükkfa, tölgyfa

125 korona, a csáktornyai vasúti álmásra állítva.

Megrendelések: **Gutsverwaltung Klenovnik, u. p. Ivanec** intézendők.

Ugyanezen uradalom dubravai erdejében (Ivanec mellett) fentti fák egyes méterenkint is eladtnak.

➤ **Rendelések felvétele céljából**

SCHLEIFER DÁVID erdőkezelő

úr, vasárnap, tolyó hó 27-én délelőtt 10 órától délután 4 óráig

Csáktornyán, a Zrinyi-szállóban

tartózkodik.

1 vagon (1000 kg.—5 klatfer 1912/13 godišnje zimsko sećanje

III. razreda blanje i kijača bukovo i hrastovodrevo

125 kurun, na csáktornyaisko željezničko štacionu nastavljeno.

Naredbe se k: **Gutsverwaltung Klenovnik, zadnja pošta Ivanec** ravnaju.

Takajše pri ovim vlastelinstvo u dubravaim logu (kraj Ivanec) gornju drévi se i po jednim metru se prodaju.

➤ **Iz svrhu odredjivanje gosp.**

SCHLEIFER DÁVID upravitelj

šuma, u nedelju, tekućeg meseca 27-ga dana pred poldan od 10-te ure — posle podne do 4-te ure se

zadržava na Csáktornya u Zrinjl

svratištu.

R. WOLF
Magdeburg-Buckau
Magyarországi Képviselete:
Budapest, V., Báthory-utca 18
Szabad, túlhevített gőzű
LOKOMOBILOK
Wolf eredeti szerkezete 10-500 lóerőig
Bármely gyártelep legelőnyösebb üzemgépe

335, 333, 348, 358, 321, 324, 349/1913. sz

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. járásbírósa 1913. évi V. 278, 284, 295, 231, 232, 272, 173/P. sz. végzése következtében Schuhord S. A., Reiter és társa, Max Lenke, T. Korff és Co. Winzenz Bacher, Jakob Greschler, Markus Königstein & Söhne javára 193 K 75 f, 41, 12 K 90 f, 85 K 50 f, 54 K 81 f, 89 K 95 f, 26 K 80 f s jár. erejű 1913. évi jun. hó 9-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 2630 K-ra becsült üzleti felszerelvények, 1 vaspénzszekrény, kávé, szeszes italok lovak és kocsikból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a csáktornyai kir. bírósa 1913. évi V. 173 stb. sz. végzése folytán 193 K 75 f, 41, 12 K 90 f, 85 K

50 f, 54 K 81 f, 89 K 95 f, 26 K 80 f, tőkekövetelések s jár. erejű Csáktornyán Árpád-utca 4. sz. alatt leendő eszközzésére

1913. évi július hó 29. napjának d. e. 9 óráj határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintelt ingóságok az 1881. évi LX. t.c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legelőbbit ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Csáktornya, 1913. jul. 14.

683

Kopják Ferenc Zalaujvára (Pribislavec)
prodaje svojega

grunta,

1909. napravleno jedna nova mekota vrta kcoj deset lét porciju netreba platiti otgrunta za jenoga gospodara iliti meštra jako prilično.

O B Z N A N J E!

Dajem na znanje štov. P. da ovu godine **mjeseca Septembra 1-ga** u Csáktornya u ulici Rákóczi broj 1. **MEGLOVU KRČMU** uzel budem, gde u svakoj dobi **toplo i mrzlo jelo**, takodjer i dobro **piće** u niskoj cijeni dobiti se može, i mojim gostom budem i u **novčanim poslu** pomagal.

Na dalje i od **zrnje trgovinu** budem takodjer tam **ov mjesec 20-ga** otvoril.

Plačal budem zrnje po najdražejšoj dnevnoj cijeni. Trsil se budem, da ni u birtiji, ni kod trgovini zrnje tužbu nebudem nitko imal.

Molim podporu pošt. obćinstva, koju ću povratiti.

Za štovanjem

SINGER (KÁNTOR) SALAMON

(brat pokojnoga Kantor Bernata) stanovnik Kiszabadke.

Hepp Ede, pekar Csáktornya

Rákóczi-utca híző broj 18. poleg Kraljevskoga suda.

Ima takaj trgovinu od najbolše vrsti

vapna.

Koji treba za zidanje, može ga dobiti u svako doba doma pri njemu uz naj-falešu cieniu. Koji treba čisti vagon dobi vapno čisto fal. Tržim takaj razciepana suha bukova drva na vagu.

668 21-*

ZENEINTERNÁTUS

Csáktornyán (Zala megye) Vasút-utca 6., oly fiatal hölgyek számára, kik magukat a zenében kiképezni óhajtják.

Teljes ellátás, alapos zenei oktatás, esetleg idegen nyelvek tanulása. Anyai felügyeletről, testi és lelki nevelésről gondoskodik

SCHMIDT EDÉNÉ zenekonzervatoriumot végzett zenetanítónő.

Kívánatra részletes prospektust küld.

607 8-10

Az emberi kéz mint sérvkötő

SENSATIÓS TALÁLmány!

Kérjen ingyen prospectust!

Zárt borítékban portómentesen küldi

POBBITZER SÉRVPULATORIUM

speciális orvosi rendelőintézet

BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 10. Félémelet.

668 22-23

Egy jó erkölcsű fiú,

600 1-3

tanulóul

teljes ellátással felvétetik.

Sonnwald Hermann

Alsódomború.

Egy jó állapotban levő lehetőleg P u c h-féle

kerékpár

megvételre kerestetik.

Czim: e lap kiadóhivatalában.

Csakis előkelő család gyermekei az 1913/14. tanévre teljes ellátást nyerhetnek Nagykanizsán, izr. családnál.

Elsőrendű étkezés, kényelmes lakás és szigorú felügyelet.

679 1-3

Cím a kiadóhivatalban.

1878 óta! Mindenütt bevált híres, közkedvelt minden létező háziaszt felülmúló.

THIERRY A. gyógyszerész BALZSAMA

Csak e zöld apáca végjeggyel VALÓDI!

TÖRVÉNYILEG VÉDVE!

Ezen balzsam: 1. Utólrhetetlen gyógyhatású tüdő és mellbetegségeknél enyhíti a katarhust, megakadályozza a tüdőgyuladást a gyógyulást hoz az ilyenmű leg-makacsabb betegségeknél is. 2. Kötőmű hatású torokgyulladásnál, rekedtség és gégebetegségeknél. 3. Mindennemű lázt gyökeresen megszüntet. 4. Gyógyít mindennemű májbetegséget, gyomor, bélbántalmakat gyomorgöröcsöt, szagatást, asthmát, elnyálkásodást, bűföggést, gyomorgöröcsöt, felpuffedást stb. 5. Gyógyhatású aranyér és altesti bántalmaknál. 6. Enyhe hatású hashajtószer, vértisztító, tisztítja a veséket, étvágygerjesztő és elősegíti az emésztést. 7. Kötőmű bevált fogtájásmál, lyukas fogak, szájbüznél, fogviznek használva erősíti a foghúst, megszünteti a száj vagy gyomorlól eredő bűzt. 8. Giliszta ellen biztos hatású. 9. Külsőleg minden sebet, sebhelyt, orlbántot, láztól eredő hólyagot, kelest, szemölcsöt, égési sebeket, fagyott testrészeket, pörsekeneket, kiütéseket, fejfájást, zúgást, szagatást, csúzt és fülbántalmakat gyógyít. Minden háznál különösen influenza kolera és más járvánoknál köznél legyen.

599 8-25

VIGYÁZZUNK A ZÖLD APACZÁVAL ELLÁTOTT VÉDJEGRRE.

Ezen balzsamból lefekvés előtt egy vagy két kanál cukorral bevétve vagy a nélkül ugyszólván egészségeses virradást jelent.

Minden hamisítás, utaztat és más balzsamok hasonló végjeggyel való eladása büntetés terhe mellett törvénytelenül tilva van!! 12 kis vagy 6 nagy vagy 1 különleges családi üveg ára K 2.60. Kisebb rendelés mint 12 kis vagy 6 nagy üveg nem lesz szállítva. Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árcsökkentés. Budapesten kapható: Török József gyógyszerárban s a legtöbb gyógytárban. Nagyban kapható: Thalmyer és Seitz. Hochmeister utócai. Radanovits Testvérek drogeriárban Budapesten, valamint az ország minden gyógytárában. Ahol nincs lelakat, ott rendeljünk.

THIERRY A. Órangyal-gyógyszertárából PRAGRADA (Rohitsch-Sauerbrunn mellett).

felséges ízű fehér vagy aranyárga csemege mézet

5 kg-os csinos postadobozokban 10 K szállít bérmentve a „MÉH“ a magyar méhészek értékesítő szövetkezeté, Budapest, Váci-ut 108 af. Szakkérdésekben díjtalan felvilágosítás!

SCHMIDT EDE ZONGORATERME CSÁKTORNYA

Ajánlja elsőrendű minőségű zongoráit és harmoniumait modern kivitelben, jutányos áron

Zongorák . . . 500 kor.-tól feljebb
harmoniumok 150 „ „
czimbalom . . 100 „ „

Alábbi világhírű czégek raktára:
Bösendorfer, Ehrbar, Förster, Oeser, Schmiedt & Kunz, Lauberger & Gloss, Malivanek Dörr, Mannberg, Kotykiewicz Weidig, Petrof, Chmel, Memetschke, Koch & Korselt, Stingl
Igen olcsó átjatszott hangszerek folyton kaphatók
∴ régieket átcsereél ujra ∴
részletfizetés áremelés nélkül - Zongorakölcsönzés

Progress

egészségügyi cigaretta hüvely és papír anconarcotico vattával

Kapható: Fischel Fülöp (STRAUSZ SANDOR) papirkereskedésében Csáktornyán